

Dle rozdělovníku

Váš dopis zn./ze dne:

Vyřizuje/tel.:

Č. j.:

Mgr. František Dřížd'al

MHMP 2081872/2022

236 002 477

Sp. zn.:

Počet listů/příloh: **4 / 0**

S-MHMP 1658162/2022

Datum:

09.11.2022

Příkaz

Magistrát hlavního města Prahy, odbor památkové péče (dále jen MHMP OPP), jako věcně a místně příslušný správní orgán státní památkové péče na území hlavního města Prahy dle ustanovení § 40 odst. 1 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen památkový zákon), a ustanovení § 62 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZOP), **rozhodl** v souladu s ustanovením § 90 ZOP a ustanovením § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád),

t a k t o :

Fyzická osoba pan [REDACTED], se uznává vinnou z přestupku dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona, kterého se jako stavebník dopustil z nedbalosti tím, že v přesně nezjištěné době, nejdříve však ve třetím kvartálu roku 2020 a nejpozději ve druhém kvartálu roku 2021, zahájil stavební činnost na nemovitosti p [REDACTED] k. ú. Vinoř, [REDACTED] aniž by splnil oznamovací povinnost stanovenou ustanovením § 22 odst. 2 památkového zákona vůči Archeologickému ústavu Akademie věd ČR. Předmětné pozemky se nachází na území s archeologickými nálezy.

Stavební činnost spočívá ve stavbě novostavby rodinného domu, na pozemku [REDACTED] k. ú. Vinoř, [REDACTED]

Za spáchání přestupku ukládá MHMP OPP fyzické osobě p [REDACTED] dle ustanovení § 90 odst. 1 ZOP a § 46 odst. 1 ZOP a § 39 odst. 5 písm. b) památkového zákona **správní trest pokuty** ve výši **3 000 Kč** (slovy třítisíce korun českých).

Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí (příkazu) o jejím uložení na účet číslo **30015-5157998/6000**, k. s. **0558**, v. s. **4200001017**, PPF banka, a. s., Evropská 2690/17, Praha 6.

Odůvodnění:

MHMP OPP zjistil při výkonu svěřených pravomocí, že na nemovitosti [REDACTED] k. ú. Vinoř, [REDACTED] byla realizována stavba rodinného domu.

Záměr provádět stavební činnost na dotčeném pozemku, který se nachází na území s archeologickými nálezy, nebyl před zahájením prací v rozporu s ustanovením § 22 odst. 2 památkového zákona stavebníkem oznámen Archeologickému ústavu Akademie věd České republiky.

Dle ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona je stavebník již od doby přípravy stavby povinen tento záměr oznámit Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Tato povinnost tedy stavebníkovi vyplývá ze zákona.

Dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že nesplní oznamovací povinnost stanovenou v § 21 odst. 4, § 22 odst. 2 nebo § 23 odst. 2 tohoto zákona. Za jeho spáchání může příslušný orgán státní památkové péče (v Praze MHMP OPP) uložit fyzické osobě v souladu s ustanovením § 39 odst. 5 písm. b) památkového zákona pokutu až do výše 4 000 000 Kč.

MHMP OPP ověřil, že k oznámení dle ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona nedošlo. Přípisem ze dne 13. 10. 2022, požádal MHMP OPP Archeologický ústav Akademie věd České republiky, se sídlem Letenská 123/4, 118 00 Praha 1 – Malá Strana (dále jen Archeologický ústav) o sdělení, zda byla stavebníkem před zahájením stavebních úprav na dotčených pozemcích splněna povinnost oznámit Archeologickému ústavu záměr provádět stavební činnost či jinou činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů na území s archeologickými nálezy dle ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona, jak cenná je uvedená lokalita z archeologického hlediska a jak vysokou újmu veřejného zájmu znamená případné nesplnění povinnosti stavebníka podle § 22 odst. 2 citovaného zákona.

MHMP OPP obdržel dne 7. 11. 2022 od Archeologického ústavu vyjádření ze dne 2. 11. 2022. Archeologický ústav potvrdil, že mu nebylo před zahájením předmětné stavební činnosti na dotčeném pozemku doručeno žádné oznámení o provádění stavebního či jiného záměru ve výše uvedené lokalitě. Archeologický ústav ve svém sdělení uvedl, že cit.: „Na katastrálním

území Vinoř, byly v minulosti zjištěny archeologické nálezy datované do období neolitu, doby bronzové, středověku a novověku. Považujeme za nepochybné, že se jedná o území s archeologickými nálezy ve smyslu znění § 22 odst. 2 památkového zákona. Veškerým stavebním či jiným destrukčním zásahům do území s archeologickými nálezy měl předcházet záchranný archeologický výzkum.

Ze sdělení Úřadu městské části Praha 19, Odboru výstavby – stavební úřad, se sídlem Semilská 43/1, 197 04 Praha 9 – Kbely, č. [REDAKCE] MHMP OPP zjistil, že stavebníky, kteří nesplnili zákonnou ohlašovací povinnost, jsou fyzické osoby: [REDAKCE]

[REDAKCE] (dále také odpovědný subjekt). Sdělení stavebního úřadu je součástí spisu.

MHMP OPP uvádí, že z fotodokumentace (ortofotomapa) Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního je patrné, že dle snímku (vegetační 2020) je parcela nezastavěná. Na následujícím snímku z roku 2021 je již započatá stavba. Fotodokumentace je součástí spisového materiálu.

Smyslem záchranného archeologického výzkumu, tak jak jej upravuje ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona, je nutnost zachránit a zdokumentovat archeologické nálezy jako jedinečný a nenahraditelný pramen poznání života člověka od počátků jeho existence. Základním účelem oznamovací povinnosti je, aby bylo popř. umožněno provést záchranný archeologický výzkum.

Ochranu archeologického kulturního dědictví na území České republiky dále upravuje Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidovaná; Sbíрка mezinárodních smluv č. 99/2000). Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (dále Úmluva) pro Českou republiku vstoupila v platnost dne 23. září 2000. Cílem této Úmluvy (revidované) je ochraňovat archeologické dědictví jako zdroj evropské kolektivní paměti a jako nástroj historického a vědeckého studia. Za tímto účelem se za součásti archeologického dědictví považují veškeré pozůstatky a objekty a jakékoli jiné stopy po lidstvu z minulých období, jejichž uchování a studium umožňuje vysledovat vývoj historie lidstva a jeho vztah k přirozenému prostředí, o nichž jsou hlavními zdroji informací vykopávky nebo objevy a další metody výzkumu lidstva.

Přistoupením k Úmluvě se Česká republika zavázala uplatňovat procedury k povolování vykopávek a dalších archeologických činností a k doзору nad nimi tak, aby bylo zajištěno, že archeologické vykopávky a průzkumy budou prováděny vědeckým způsobem a za předpokladu, že kdykoli to bude možné, budou se používat nedestruktivní průzkumné metody.

K postihu přestupků podle § 39 odst. 2 památkového zákona je příslušný krajský úřad. Zvýšená míra veřejného zájmu na ochraně archeologického dědictví a jeho zachování je vyjádřena vyšší horní hranicí zákonné sazby, která činí 4 000 000 Kč. Dolní hranice sazby stanovena není.

Skutek, kterého se dopustil odpovědný subjekt, posuzuje MHMP OPP pouze z hlediska památkové péče. Zájem státní památkové péče jakožto zájem veřejný je v daném případě vyjádřen

v památkovém zákoně a v Úmluvě. Chráněným veřejným zájmem zcela nepochybně je ochrana kulturního dědictví.

Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin (§ 5 ZOP).

Neoznámení zahájení stavební činnosti na nemovitosti v památkově chráněném území je za přestupek označeno v ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona. Formální znak přestupku je v daném případě dán, taktéž znaky stanovené památkovým zákonem jsou naplněny, nejde ani o trestný čin. Přestupek kvalifikoval MHMP OPP jako čin protiprávní, neboť neshledal žádnou okolnost, která by protiprávnost vylučovala. MHMP OPP shledal, že je dán i materiální znak, a sice společenská škodlivost přestupku (k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) ze dne 9. 8. 2012, č. j. 9 As 34/2012 – 28, dostupný na www.nssoud.cz, kde NSS vyslovil, že cit.: „*jíž stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň společenské nebezpečnosti zpravidla vyšší než nepatrný.*“)

Odpovědný subjekt realizací ve výroku specifikovaných činností na pozemcích v území s archeologickými nálezy, aniž by jejich zahájení předem oznámil Archeologickému ústavu, jak mu ukládá ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona, spáchal přestupek, neboť zákonem stanovenou povinnost řádně nesplnil.

Provedené práce, jak bylo již výše konstatováno, spočívají ve stavbě rodinného domu na pozemcích [REDAKCE], k. ú. Vinoř, u [REDAKCE]

Z podkladů ve správním spisu jednoznačně vyplývá, že odpovědný subjekt nesplnil povinnost která mu je, jako stavebníkovi, uložena památkovým zákonem. MHMP OPP proto dospěl k závěru a má za prokázané, že v daném případě došlo jednáním odpovědného subjektu k porušení platné právní úpravy na úseku státní památkové péče.

K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se dle ustanovení § 15 odst. 1 ZOP vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. K odpovědnosti za přestupek dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona postačí zavinění z nedbalosti. V daném případě se MHMP OPP konání odpovědného subjektu jeví jako nedbalostní.

MHMP OPP konstatuje, že v daném případě odpovědný subjekt porušil zákonnou povinnost na úseku státní památkové péče, neboť realizoval ve výroku tohoto příkazu popsání zásahy na nemovitosti bez zákonem stanoveného postupu. Před zahájením stavební činnosti je zákonnou povinností stavebníka tento záměr oznámit Archeologickému ústavu. Pokud odpovědný subjekt tuto povinnost nesplní, poruší tím památkový zákon, dopustí se protiprávního jednání a spáchá přestupek. MHMP OPP je povinen přestupek projednat a při naplnění materiální a formální stránky přestupku je oprávněn uložit správní trest.

MHMP OPP má za prokázané, že v daném případě došlo ze strany odpovědného subjektu k porušení platné právní úpravy na úseku státní památkové péče v oblasti ochrany archeologického dědictví, kde je veřejný zájem na ochraně zvláště vysoký, což je vyjádřeno ve zdvojnásobené horní hranici zákonem stanoveného rozpětí, když limit pro sankční pokutu je stanoven na 4 000 000 Kč.

MHMP OPP při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlížel v souladu s ustanovením § 37 a § 38 ZOP ke všem relevantním kritériím (uvedeným demonstrativním výčtem): k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, k osobním a majetkovým poměrům fyzické osoby (§ 39 a § 40 ZOP), k významu a hodnotám dané nemovitosti a k rozsahu způsobené škody. NSS v rozsudku č. j. 7 As 71/2010 – 97 ze dne 30. 9. 2010, publ. pod č. 2209/2011 Sb. NSS uvedl, že cit.: „mezi hlediska individualizace trestu v dané věci patří zejména závažnost správního deliktu, význam chráněného zájmu, který byl správním deliktem dotčen, způsob spáchání správního deliktu, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán.“

MHMP OPP hodnotil závažnost protiprávního jednání odpovědného subjektu, včetně důsledku, resp. následku tohoto jednání. Předmětná lokalita je územím s archeologickými nálezy. V k. ú. Vinoř byly v minulosti zjištěny archeologické nálezy datované do období *neolitu, doby bronzové, středověku a novověku*. V podloží tudíž mohly být zachovány zahloubené archeologické situace.

Ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona má Archeologickému ústavu zabezpečit, aby byl včas informován o zamýšlených zemních a stavebních pracích, aby mohl v časovém předstihu (před zahájením stavebních prací) uplatnit požadavky na záchranu a vědeckou dokumentaci případných archeologických nálezů na území s archeologickými nálezy. Jde při tom o nutnost zachránit a zdokumentovat formou předstihových záchranných výzkumů archeologické nálezy jako jedinečný a nenahraditelný pramen pro poznání života člověka od počátku jeho existence. Tím, že odpovědný subjekt nesplnil svoji zákonem uloženou povinnost, znemožnil Archeologickému ústavu předejít provedením záchranného archeologického výzkumu ohrožení archeologického dědictví ve smyslu Úmluvy.

MHMP OPP neshledal přitěžující okolnost. Jako k polehčující okolnosti správní orgán přihlédl ke skutečnosti, že v případě odpovědného subjektu se jedná o první případ porušení právních předpisů na úseku státní památkové péče v oblasti působnosti MHMP OPP.

MHMP OPP je při rozhodování o přestupku vázán základními zásadami, jež ovládají správní řízení, tedy i správní trestání, a jež jsou vyjádřeny zejména v § 2 až § 8 správního řádu. V této souvislosti MHMP OPP zdůrazňuje, že je povinen v souladu s tzv. zásadou legitimního očekávání přihlížet i k tomu, jak postupoval ve skutkově shodných nebo obdobných případech, a to z toho důvodu, aby nevznikaly nedůvodné rozdíly, neboť v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu je správní orgán vázán svou rozhodovací praxí, která je základním předpokladem předvídatelnosti činnosti a postupů správního orgánu a jeho rozhodování.

MHMP OPP je oprávněn uložit pokutu za tento přestupek (porušení § 22 odst. 2 památkového zákona) až do výše 4 000 000 Kč. S ohledem na meze správního uvážení a s ohledem na všechny relevantní skutečnosti, s přihlédnutím k závažnosti přestupku a jeho následkům, pak MHMP OPP stanovil výši pokuty při dolní hranici zákonného rozpětí, avšak tak, aby uložená sankce působila zejména preventivně. Vzhledem ke všem výše zmíněným úvahám má MHMP OPP za to, že pokuta stanovená při dolní hranici zákonného rozpětí, kdy horní hranice je stanovena ve výši 4 000 000 Kč, bude působit zejména preventivně a výchovně s ohledem na další chování odpovědného subjektu v souvislosti s případným nakládáním s dotčenou nemovitostí a splní tak svůj účel.

Z judikatury Ústavního soudu (např. Pl. ÚS 3/02, Pl. ÚS 38/02, I. ÚS 426/0) a Nejvyššího správního soudu (usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 1 As 9/2008, ze dne 20. 4. 2010, rozhodnutí sp. zn. 2 As 60/2010, ze dne 11. 8. 2010) vyplývá požadavek, aby správní orgán přihlížel k majetkovým poměrům do té míry, aby výsledná pokuta byla sice citelným zásahem do majetkové sféry, nikoliv však zásahem vzhledem ke svému účelu nepřiměřeným, který má likvidační účinky. Pokud se správnímu orgánu takových podkladů nedostává, výši pokuty stanoví odhadem. Nejvyšší správní soud ve shora uvedeném usnesení rozšířeného senátu uvedl, že nutnost přihlížet k osobním a majetkovým poměrům neznamená, že by pokuta měla ztratit cokoliv ze své účinnosti. Aby pokuta naplnila svůj účel z hlediska individuální i generální prevence, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele.

MHMP OPP vycházel z podkladů ve správním spise založených, které prokazují, že je odpovědný subjekt spoluvlastníkem předmětné nemovitosti. S přihlédnutím k těmto podkladům ve správním spise stanovil správní orgán pokutu odhadem. Na základě výše uvedeného a vzhledem ke stanovení výše pokuty při samé dolní hranici zákonného rozpětí, kdy horní hranice je stanovena ve výši 4 000 000 Kč se výše pokuty správnímu orgánu nejeví v dané souvislosti jako likvidační.

MHMP OPP se zabýval i otázkou zachování lhůty pro projednání přestupku ve smyslu § 30 odst. 1 písm. b) ZOP. MHMP OPP pro informaci uvádí, že podle ustanovení § 30 písm. b) ZOP činí promlčecí doba 3 roky, neboť dle ustanovení § 39 odst. 5 písm. b) památkového zákona lze uložit správní trest – pokutu s horní hranicí 4 000 000 Kč. Podle ustanovení § 31 odst. 1 ZOP promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po spáchání přestupku. Přestupek dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona odpovědný subjekt spáchal v přesně nezjištěné době, nejdříve však ve třetím kvartálu roku 2020 a nejpozději ve druhém kvartálu roku 2021, kdy na dotčené nemovitosti zahájil stavebník stavební činnost, aniž by před jejím zahájením splnil oznamovací povinnost stanovenou ustanovením § 22 odst. 2 památkového zákona. Běh promlčecí lhůty se podle ustanovení § 32 odst. 2 ZOP přerušuje oznámením o zahájení řízení o přestupku, vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným nebo vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání, přičemž přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová. Pokud byla promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání (§ 32 odst. 3 ZOP).

MHMP OPP konstatuje, že v daném případě lhůta projednání přestupku byla zachována.

MHMP OPP postupoval v souladu s ustanovením § 90 ZOP a § 150 správního řádu a za spáchaný přestupek uložil odpovědnému subjektu správní trest pokuty formou příkazu, jehož vydání je prvním úkonem v řízení. Pro daný postup byly naplněny zákonné předpoklady, neboť řízení dle § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona je řízením z moci úřední a skutkové zjištění ve věci má MHMP OPP za dostatečné. Protože je vydání tohoto příkazu prvním úkonem v řízení, neuložil MHMP OPP odpovědnému subjektu povinnost nahradit náklady řízení (§ 150 odst. 4 správního řádu).

Vzhledem k výše uvedenému rozhodl MHMP OPP jak je uvedeno výše.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podat odpor, a to do 8 dnů ode dne jeho oznámení k Magistrátu hlavního města Prahy, odboru památkové péče. Lhůta pro podání odporu počíná běžet podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu dnem následujícím po dni, kdy byl odpor doručen.

Doručení písemnosti upravují ustanovení § 23 a 24 správního řádu, která stanoví, že nebyl-li adresát tohoto příkazu zastížen, příkaz se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložený příkaz ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl příkaz k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraven, nevyzvedne, považuje se příkaz podle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu za doručený posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v daném případě lhůta pro podání odporu).

Podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu. Zpětvzetí odporu není podle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu přípustné. Příkaz, proti kterému nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

v z. Ing. Ivana Síbrtová
vedoucí oddělení státní správy památkové péče

Mgr. Jiří Skalický
ředitel odboru památkové péče

podepsáno elektronicky

Rozdělovník:

Doručuje se (doporučeně do vlastních rukou s vložením do schránky)

Spis – MHMP OPP 2x